

SOFIAN KANNATUSYHDISTYS RY
SOFIA-OPISTO
TOIMINTASUUNNITELMA
2018

Sisällys

1 JOHDANTO	3
2 TOIMINTASUUNNITELMAN MERKITYS	3
3 TOIMINNAN VIITEKEHYS	3
4 VUODEN 2018 KOULUTUSTARJONTA JA PAINOPISTEALUEET	4
5 OPPIMISYMPÄRISTÖT	6
6 YHTEISTYÖ	7
7 SOFIA-OPISTON HALLINTO- JA OPETUSHENKILÖKUNTA JA KOULUTUSTOIMINNAN KOHDERYHMÄT	7
8 SOFIA-OPISTON TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN	8
9 TALOUS	8

1 Johdanto

Sofia-opiston toiminta alkoi opetusministeriön tukemasta Vapaan Sivistystyön Yhteisjärjestön (VSY) hallinnoimasta hankkeesta vuonna 2005. Hankkeen tavoitteena oli suorittaa tutkimus Aurinkorannikon suomalaisten koulutustarpeesta ja kokeilla kurssien, opintokerhojen ja avoimen yliopiston opintojen vastaanottoa Aurinkorannikolla. Hankemuotoinen toiminta päättyi vuoden 2008 lopussa, minkä jälkeen toiminnan ylläpitämistä ja hallinnointia jatkoi 26.8.2008 Suomeen rekisteröity Sofian kannatusyhdistys ry. Opiston toiminta on kehittynyt monimuotoiseksi opetustoiminnaksi jo 12 vuoden ajan.

Yhdistyksen tarkoituksena on ylläpitää, tukea ja edistää Espanjan aurinkorannikolla asuvien ja väliaikaisesti oleskelevien ulkosuomalaisten sivistystoimintaa (yhdistyksen säännöt).

Espanjan Aurinkorannikon erityisolosuhteisiin liittyvistä sivistystarpeista on johdettu Sofia-opiston toiminta-ajatus. Opisto tarjoaa korkeatasoisia koulutuspalveluja Aurinkorannikolla asuville suomalaisille. Koulutustarjonta on avointa kaikille koulutustasosta, lähtötilanteesta tai iästä riippumatta. Sofia-opisto auttaa myös integroitumaan paikalliseen ja alueelliseen kulttuuriin.

2 Toimintasuunnitelman merkitys

Toimintasuunnitelmassa esitellään opiston viitekehystä eli niitä perustoja, joista käsin toimitaan. Toimintasuunnitelma on pedagogisen ohjauksen, suunnittelun ja johtamisen väline, jossa ilmaistaan opetuksen periaatteet, tavoitteet ja painotukset, opettajien pedagoginen tuki ja se tarjoaa myös pohjan opetustyön suunnittelulle ja arvioimiselle. Toimintasuunnitelma auttaa opettajia, opiskelijoita, päättäjiä ja sidosryhmiä saamaan kokonaiskuvan opiston toiminnasta

3 Toiminnan viitekehys

Toiminta pohjautuu omaehtoisuuteen, yhteisöllisyyteen, osallisuuteen, kansainvälisyyteen, monikulttuurisuuteen, kestävään kehitykseen, moniarvoisuuteen, hyvinvointiin, eheyteen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja elinikäiseen oppimiseen.

Sofia-opiston toiminta-ajatus on korkeatasoisten koulutuspalvelujen tarjoaminen Aurinkorannikon suomalaisille.

Sofia-opiston arvot ovat elinikäinen oppiminen, monikulttuurisuus, asiakaslähtöisyys, tasa-arvo, avoimuus ja yhteisöllisyys.

Sofia-opiston toiminnan tavoitteet ovat elinikäisen oppimisen ja integraation tukeminen sekä yhteisöllisyyden kokeminen.

Toiminnan strategiat ovat: asiakasnäkökulma, henkilöstönäkökulma, toiminnan yhteiskunnallinen merkitys sekä taloudellinen näkökulma. *Asiakasnäkökulman* mukaisesti Sofia-opisto tarjoaa asiakaslähtöisen, ammattitaitoisen ja korkatasoisen opetusohjelman, jota varten opistolla on opiskelijoiden käytössä asialliset opetustilat ja tasokkaat opintomateriaalit. Sofia-opisto pyrkii ystävälliseen, asiakasta ja opiskelijaa kuuntelemaan asiakaspalveluun. *Henkilöstönäkökulman* mukaisesti opistolla pyritään luomaan olosuhteet, joissa opettaja voi toimia pedagogisesti korkealla tasolla, ja joissa huolehditaan henkilökunnan jaksamisesta. Sofiassa on ammattitaitoinen henkilökunta, joka ylläpitää ja kehittää omaa osaamistaan. *Toiminnan yhteiskunnallinen merkitys* ilmenee siinä, että Sofia-opisto reagoi ennakoivasti kehittyvän monikulttuurisen yhteiskunnan haasteisiin tarjoamalla osallistumismahdollisuuksia, jotka vahvistavat tulevaisuudessa tarvittavia taitoja. Opiskelijoita tuetaan kotoutumaan espanjalaiseen yhteiskuntaan. *Taloudellinen näkökulman* mukaisesti Sofia-opistolla toimitaan taloudellisesti ja resurssien sallimissa rajoissa tavoitellaan tasapuolisesti sekä Sofia-opiston että opetusohjelman toteutumista. Suomen valtion tuki on merkittävä toiminnan mahdollistaja.

4 Vuoden 2018 koulutustarjonta ja painopistealueet

Sofia-opistolla on kolme toimintakautta: syys- ja kevätkausi sekä kesäkausi. Jo kahtena kesänä on järjestetty kesäkursseja. Saatujen kokemusten pohjalta suunnitellaan ohjelma myös kesäkaudelle 2018. Kansalaisopistojen liiton kautta lähetetään tiedote mahdollisuuksista järjestää kesäkursseja opiston tiloissa tai yhteistyössä. Myös sellaisiin peruskouluihin ja lukioihin, joissa on espanjan kielen opetusta, lähetetään tiedotteita mm. luokkaretkien järjestämistä varten.

Sofia-opiston koulutustarjonta muodostuu kursseista, opintokerhoista, yleisluennoista ja niihin liittyvistä opintomatkoista. Koulutustarjonnan sisältöä kehitetään, ja sitä toteutetaan kysyntälähtöisesti.

Espanjan kielen tarjontaa kohdistetaan yhä paremmin kysyntää vastaavaksi ja kurssitarjontaa pyritään ajoittamaan koko kalenterivuoden ajalle. Kurseja järjestetään päivä- ja ilta-aikoina. Vierivät kivet -retket ja -tapahtumat auttavat suomalaisia integroitumaan Espanjaan. Liikunta, jooga ja tanssi muodostavat toiseksi suurimman ryhmän. Liikunnan tunteja järjestetään myös erilaisille ryhmille ja eri ikäisille kuntoilijoille. Sofia-opiston on mahdollista tarjota myös pop up -kurseja tai -luentoja uusista ja ajankohtaisista aiheista, kun kiinnostusta ja sopivia ohjaajia/luennoitsijoita on tarjolla. Kuvataiteen alalla järjestetään koulutusta yhteistyössä Repin Instituutin kanssa.

Sofia-opisto toimii Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston kanssa yhteistyössä mm. akateemisen tsemppiryhmän toteuttamisessa ja kurssikirjalainauksessa. Avoimessa yliopistossa voi opiskella useiden aineiden perusopintoja ja aineopintoja tai yksittäisiä kurseja. Nämä opinnot järjestää Jyväskylän yliopisto, joten niitä ei ole kuvattu taulukossa. (<https://www.avoin.jyu.fi/oppiaineet/eta-ja-verkko-opinnot>).

Espanjan kieli ja kulttuuri	1800 t
Liikunta, jooga ja tanssi	900 t
Pop-up kurssit ja luennot	220 t
Muut kielet	200 t
Terveys, itsehoito ja hyvinvointi	200 t
Kuvataide ja valokuvaus	150 t
Ruokakulttuuri	120 t
Musiikki	80 t
Kirjoittaminen	70 t
Tieto- ja viestintätekniikan käyttö	70 t
Avoimet yleisöluennot	70 t
Ihminen, yhteiskunta ja kulttuuri	50 t
Kädentaidot	50 t
Luonto	20 t
Opintomatkat	
Yhteistuntimäärä	4000 t

Taulukko 1. Sofia-opiston kurssiryhmät opetustuntimäärien mukaan

Sofia-opiston vuoden 2018 painopistealueiksi on asetettu taideaineiden opetuksen kehittäminen ja Ihminen, yhteiskunta ja kulttuuri-aihealue.

Vuoden 2018 aikana pyritään järjestämään erilaisia näyte- ja tutustumistunteja ja muita tempauksia, jotta kuvataideopetus voidaan jälleen elvyttää. Pyritään myös toimimaan yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa. Aiemmin toteutunutta yhteistyötä Repin-Instituutin ja muiden yhteistyöoppilaitosten, kuten Omnian, Kuopion kansalaisopiston tai Oulu-opiston kanssa pyritään jatkamaan. Tutustutaan taidenäyttelyihin ja järjestetään kirjallisuustilaisuuksia.

Ihminen, yhteiskunta ja kulttuuri -nimikkeen alla opiskellaan mm. vuorovaikutustaitoja, psykologiaa, sukututkimusta, kulttuurien tuntemusta ja viestintää, kasvatukseen liittyviä teemoja, kursseja, psykologiaa (mm. elämänhallintaa) ja vuorovaikutustaitoja.

5 Oppimisympäristöt

Sofia-opiston oppimisympäristöt ovat monipuoliset. Koska opisto sijaitsee Espanjassa, voidaan esimerkiksi espanjan kielen tunneilla hyödyntää autenttista ympäistöä. Sofia-opistolla on vuokratut koulutustilat Fuengirolan Los Bolichesissä osoitteessa Avenida Nuestro Padre Jesús Cautivo, 43. Liikuntaa järjestetään myös ulkona, kuten rannalla ja merellä. Mm. neule- ja kielikahvilatoimintaa järjestetään kahviloissa. Aurinkorannikon suomalainen koulu ja kahvila Kardemumma tarjoavat opetuskeittiötään ruokakulttuurin opetusta varten.

Fuengirolan Kotikoulun – Academia Finlandesin tiloissa järjestetään mm espanjan kielen opetusta ja kädentaitojen kursseja. Fuengirolan kaupungin kanssa on myös avautunut mahdollisuus opetustilojen käyttöön. Tilojen käytöstä Consejalía de la Juventudin eli Fuengirolan nuorisotoimen tiloissa Los Bolichesissa neuvotellaan. Sofia-opisto tekee yhteistyötä espanjalaispohjoismaisen yhdistyksen Asociación Hispano Nordican (AHN) kanssa ja yhdistyksen tiloja, jotka sijaitsevat Fuengirolan keskustassa, Las Rampasissa saadaan käyttää kurssitiloina.

Opisto voi käyttää yhteistyökumppaniensa, kuten suomalaisten kansalaisopistojen sähköisiä oppimisalustoja. Oman oppimisalustan käyttöönottoa tutkitaan.

6 Yhteistyö

Sofian kannatusyhdistys ry toimii yhteistyössä Aurinkorannikon suomalaisten ja espanjalaisten toimijoiden kanssa mm. toteuttamalla koulutusta ja suomalaisten oppilaitosten kanssa tarjoamalla työssäoppimis- ja harjoittelupaikkoja eri alojen opiskelijoille. Sofia-opisto on mukana Aurinkorannikon suomalaisyhteisöjen neuvottelukunnan (ASN) kokouksissa. Sofia-opisto toimii yhteistyössä Fuengirolan kaupungin kanssa. Benalmádenan, Mijasín ja Torremolinosin kaupunkien kanssa pyritään myös yhteistyöhön. Yhteistyö Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston kanssa jatkuu.

Ruotsinkielistä espanjan opetusta jatketaan ja kehitetään edelleen esimerkiksi Asociación Hispano Nordican kautta. Fuengirolan Kotikoulun Academia Finlandesán syksyllä 2017 alkanutta yhteistyötä jatketaan.

Yrittäjien kanssa verkostoidutaan samoin kuin suomalaisten kansalais- ja työväenopistojen kanssa. Kuopion kansalaisopiston ja Ahjolan kansalaisopiston kanssa jatketaan yhteistyötä. Uusina kansalaisopistoina verkostoon tulevat mukaan koulutuskuntayhtymä Omnian Espoon työväenopisto ja Oulu-opisto. Uutena yhteistyönä aloitetaan Jyväskylän kaupungin nuorten taidetyöpajan kanssa.

7 Sofia-opiston hallinto- ja opetushenkilökunta sekä koulutustoiminnan kohde-ryhmät

Sofian kannatusyhdistys ry:n hallitus koostuu kuudesta varsinaisesta jäsenestä ja kolmesta varajäsenestä, jotka valitaan yhdistyksen syyskokouksessa 24.11.2017 kaksivuotiskaudeksi.

Sofia-opiston operatiivisesta toiminnasta vastaa toiminnanjohtaja hallituksen päätösten mukaisesti. Opiston työntekijöitä ovat lisäksi toimistotyöntekijä, iltavahtimestari, kirjanpitäjä ja siistijä. Sofia-opistolla työskentelee vuosittain noin 20 eri alan tuntiopettajaa. Hallitus tapaa henkilökuntaa vähintään kerran lukukaudessa.

Sofia-opiston koulutustoiminta on kohdistettu suomalaisille ikään, sukupuoleen, koulutustaustaan tai mihinkään jäsenyyteen katsomatta. Koulutuksen kohderyhmät muodostuvat kolmesta ryhmästä: seniorit, työikäiset sekä nuoret aikuiset ja nuoret. Alueelle muuttaa entistä enemmän työikäisiä ai-

kuisia ja yrittäjiä. Myös etätyöntekijöiden määrä on kasvussa. Työikäisten, nuorten aikuisten ja nuorten opiskelijoiden osuuden toivotaan kasvavan. Tavoitteena on saavuttaa vuoden 2018 aikana noin 3000 netto-opiskelijan määrä.

8 Sofia-opiston toiminnan arviointi ja kehittäminen

Sofia-opiston toimintaa ja laatua kehitetään jatkuvasti. Kursseista kerätään palautetta ja opiskelijoilta pyydetään kehittämisideoita. Asiakkaiden tarpeet pyritään tunnistamaan entistä paremmin tavoitteena korkea asiakastyytyväisyys. Keväällä 2017 toteutettu asiakastyytyväisyystutkimus uusitaan vuoden 2018 aikana.

Toimintaa ja yhteistyötä suomalaisten opistojen kanssa kehitetään. Yhteistyötä Ahjolan kansalaisopiston ja Kuopion kansalaisopiston kanssa jatketaan.

Henkilöstökoulutus kohdistuu tieto- ja viestintätekniikkaan. Opiston toimistorutiineja ja henkilökunnan digitaitoja kehitetään. Vuonna 2018 toteutetaan koulutuskuntayhtymä Omnian Espoon työväenopiston kanssa yhteistyöhanke, jonka teemana on espanjan kieli verkossa. Myös opettajavaihdon mahdollisuuksia tutkitaan. Myös Oulu-opiston kanssa aloitetaan yhteistyö kielen ja tanssinopetuksen saralla. Molemmissa hankkeissa tarvitaan verkkopedagogiikan osaamista niin hallinnossa kuin projektiin osallistuvilta opettajilta. Tätä varten hankkeissa mukana olevia opettajia koulutetaan ja heidän saamaansa koulutusta jaetaan myös muille kielten opettajille. Yhteistyöhankeissa saavutetaan synergiaetuja, kun Sofia-opisto saa käyttöönsä suomalaisten opistojen sähköisen oppimisalustan. Vuoden aikana tutkitaan myös ilmiöpohjaista oppimista ja oppikirjatonta oppimista, joista järjestetään opettajille työpajoja,

9 Talous

Sofian kannatusyhdistys ry:n rahoitus muodostuu Sofia-opistolle valtion budjetista järjestömomentilta harkinnanvaraisena myönnettävästä avustuksesta ja kurssi- ja jäsenmaksutuotoista muodostuvasta omarahoitusosuudesta, jolla pyritään kattamaan opetuksesta aiheutuvat kustannukset. (liite 1, Talousarvio 2018). Vuoden 2018 pyritään varmistamaan rahoituspohja niin, ettei se tukeudu ainoastaan opetus- ja kulttuuriministeriön avustukseen ja kurssimaksutuottoihin. Selvitetään mahdollisuudet saada tukea säätiöiltä ja sponsoreilta.

Kaiken toiminnan perusta on talous. Toiminnassa pyritään tarkastelemaan aina jokaisen toiminnon ja kurssin vaikutusta opiston talouteen. Suosituimmista kursseista saadulla ylijäämällä voidaan toteuttaa harvinaisempien aiheiden kursseja ja luentoja. Selvästi kannattamattomat kurssit jätetään pois kurssohjelmasta. Talouden seurantaan kiinnitetään erityisesti huomiota. Taloustilanne raportoidaan säännöllisesti kurssi/tapahtumakohtaisesti.

Hallituksen budjettiesityksessä vuodeksi 2018 on esitetty Sofian kannatusyhdistykselle 83 000 euron avustusta. Opiston toiminta vaarantuu, jos avustus pysyy tällä tasolla tai vähenee entisestään. Hallitus ja toiminnanjohtaja ovat yhteydessä tärkeisiin sidosryhmiin ja työskentelevät rahoituksen saamiseksi laadukkaan toiminnan edellyttämälle tasolle. Budjettiesityksen (83 000 euroa) lisäksi Sofian kannatusyhdistys ry hakee lisäävustusta 25 000 euroa vuodeksi 2018.